

Elements singulars

1 Les Eres. Algunes estaven enllosades i altres fetes d'argila trepitjada. Això fa que es conservin encara que estiguin en desús des de l'any 1958 en què es va fer la última batuda. Cada casa important tenia la seva era a la que donava nom.

2 Guixeres i Pedrenyeres. Afloraments de materials que formen el substrat sobre el qual es van dipositar els conglomerats que caracteritzen Montsant. Entremig hi apareixen nòduls de sílex, que donen el nom de Pedrenyeres a aquestes terres. Eren utilitzats en el passat com a pedra foguera.

3 El Fontanal, font i bassa. Tot i que el nom pot fer pensar en la presència d'una quantitat important d'aigua aquest no és el cas en l'actualitat i sembla que tampoc en el passat. La font del Fontanal està situada a uns 700 m d'alçada, coincidint amb tot un conjunt de surgències de poc cabal que permeten l'existència de diversos horts al voltant del poble. A la font, situada sota el marge que sustenta el camí, hi trobem un bassi fet d'obra que servia per abeurar el bestiar. L'aigua que hi brolla permetia omplir la bassa del Fontanal. Antigament era un bassot fet de terra i pedres. Fou reconstruïda l'any 1929 i s'habilità un espai per poder rentar la roba. A aquesta bassa s'hi anava a rentar la roba dels malalts o dels que havien mort a causa d'una malaltia infecciosa, evitant així de fer-ho en els rentadors habituals de la font del poble.

4 Les Planetes. A diferència dels pobles del Priorat situats a les terres baixes, La Morera disposava d'un conjunt de terrenys plans situats al peu de la cinglera de Montsant anomenats planetes. Alguns d'ells amb tipus de terreny panal gravós difícil de llaurar, feia que es destinessin a la producció de fruita seca i vinya i només parcialment a sembrar cereals. En èpoques recents la vinya ha acabat substituint els altres conreus.

5 El Castell. Des de la distància, tenim la visió de la part del poble que rep el nom de "Darrera Castell". El cingle sobre el que descansen les cases servís de murada de la població. A l'extrem sud hi destaca un edifici, l'antic castell, ara convertit en el centre d'interpretació "Petjades cartoixanes". D'origen àrab, fou reconstruït després de la reconquesta. Era la casa dels freres a La Morera i feia, entre d'altres, les funcions de presó senyorial de la cartoixa d'Scala Dei. Per aquest motiu en una de les seves tàvegues es tancaven els presoners. A la segona meitat dels anys 50 del segle XX s'enderrocaren els panys de mur que encara quedaven en peu i amb part de les pedres obtingudes s'arranjaren els carrers i amb carreus es feren els bancs de la plaça.

EL FONTANAL

Dificultat: baixa
Distància: 2 Km.
Temps: 45 minuts a marxa de passeig.
Desnivell total: 70 m.

Diputació Tarragona

AJUNTAMENT DE
LA MORERA DE MONTSANT

Itinerari

Relativament planer que transcorre majoritàriament per camins de carro, en alguns trams cimentat. El recorregut per l'antic camí ral en part empedrat, no planteja dificultats de marxa per a persones no expertes en la pràctica de l'excursionisme. Part del recorregut que correspon al camí de Cabacés està senyalitzat com a GR(pintura blanca i vermella).

Recorregut i paisatge:

Inici del recorregut al **Portal**, nom amb que es coneix l'entrada al poble pel carrer Major. D'aquest lloc sortien els camins rals que enllaçaven La Morera amb Poboleda, Scala Dei i Cabacés. Ahora permetien l'accés als camps de conreu i horts situats en aquesta direcció. Agafarem el carrer/camí cimentat que surt a la dreta i puja lleugerament, després de passar la torre elèctrica agafarem la primera pista que surt a l'esquerra que ens conduirà fins les **Eres (1)**.

Anirem baixant per l'antic camí que les voreja fins arribar a una pista cimentada. L'hem de seguir només uns metres per agafar-ne a l'esquerra una altra pista que baixa. Estem en el camí de Cabacés.(GR 171) En el primer tram de la podem observar a la dreta la presència d'uns materials de tons vermellorsos, **guixeres i pedrenyeres (2)**.

De la pista van sortint entrades a les diferents finques conreades de vinya i fruits secs. Al final de la baixada travessa la part alta del barranc dels Diumenges i passa pel costat del marge de pedra seca que tanca l'antic hort del Boli. A partir d'aquest punt la pista es converteix en camí de bast. Caminarem per sobre de l'empedrat característic dels camins de ferradura que en part ha estat reconstruït pels mestres margers del poble. Des d'aquest punt podem contemplar com el barranc de l'Horta s'obre als nostres peus formant una pregonia vall. En molt poc temps arribem a la **font i la bassa del Fontanal(3)**.

El camí guanya alçada respecte dels conreus que s'escampen a sota i travessa uns quants exemplars de roures. Poc després transcorre entre uns dels camps d'olivers que es segueixen treballant. Els marges ben delimitats del camí ens ratifiquen que estem transitant per un antic camí ral. Arribem al punt de l'itinerari més allunyat del poble. El retorn l'iniciarem per una pista agrícola, oberta els anys 80 del segle XX, que ha substituït l'antic camí i que permet accedir amb maquinària a les diverses vinyes que actualment ocupen les **Planetes(4)**.

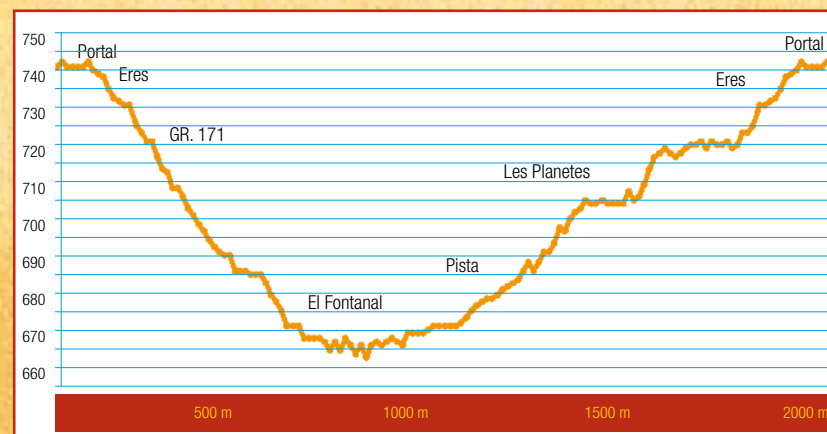
També podrem veure alguns dels terrenys dedicats als tradicionals conreus d'avellaners i ametllers. En un pla, a l'esquerra surt una pista que porta al racó del Vilar.

El retorn cap a La Morera permet contemplar els cingles de Montsant. Retallant el cel apreciem l'entrada del grau de la Grallera i els Bitllots, conjunt de roques singulars que destaquen sobre el poble.

En acostar-nos a les cases dividim l'espai conegut amb el nom **darrere Castell(5)**. La pista, ara cimentada, travessa el barranc que ve de la Font Prop. Seguint-la arribarem a la carretera i d'allà altre cop al Portal, **punt de sortida**.

Perfil altitudinal

REGULACIONS I NORMATIVA

- Respecteu els senyals i els panells informatius.
- Cal seguir els senders i camins. La circulació motoritzada només es permet per les pistes forestals obertes al públic.
- Admireu la vegetació amb respecte, no recol·lecteu elements vegetals si no voleu alterar l'espai natural.
- Si trobeu qualsevol animal, no el molesteu ni captureu. Gaudiu amb la seva observació.
- Respecteu tots els elements del patrimoni arquitectònic.
- És expressament prohibit fer foc.
- No embruteu la muntanya amb les vostres deixalles.
- En tot moment heu d'atendre les indicacions dels agents rurals, del personal acreditat del Parc i dels propietaris i veïns de les terres.